

حسین

خود را به روی مشکلات بسته‌ام

گفت و گو با مهندس مرضیه ابراهیمی - مدیر عامل شرکت نانو فناوری ذرات (نافذ)

این نوع

تجارت، ممکن

است تمام مبالغ سرمایه‌گذاری شما

از بین برود. این اتفاق برای من نیز رخ داد اما نکته ارزشمند این است که فرد موفق هیچ‌گاه شکست را نمی‌پذیرد؛ در صورت شکست نیز آن را به عنوان تجربه قلمداد می‌کند و به مسیر خود ادامه می‌دهد. به دلیل همین ریسک بالا، کمتر سرمایه‌گذاری حاضر به ورود به عرصه فناوری نانو می‌شد لذا تصمیم گرفتم تمام ریسک راه‌اندازی شرکت را شخصاً تقبل کنم. سال نخست راه‌اندازی شرکت بسیار دشوار سپری شد زیرا از روند و مسیر حرکت اطلاع چندانی نداشتم، لذا تصمیم گرفتم به کشورهای همچون آلمان، انگلستان، کره سفر کنم تا از نزدیک با روند تولید و تجارت نانو آشنا شوم. ایده‌های خوبی نیز از این طریق به دست آوردم و ارتباطاتی با برخی از شرکت‌های تولیدکننده محصولات نانو برقرار شد که در حال حاضر انجام ۲ پروژه نانو را در برنامه کاری شرکت قرار داده‌ایم.

شرکت نانو فناوری ذرات، فعالیت خود را بر روی ۷ دپارتمان صنعت، شیمی، ساختمان، کشاورزی، ارتباطات و اطلاعات، پزشکی و بهداشت آغاز کرد و به انجام تحقیقات گسترده در این ۷ دپارتمان می‌پردازد. در دپارتمان کشاورزی، محصولی را ارائه کردیم که موجب افزایش عمر مفید میوه‌ها می‌شود. همیشه از ایران به عنوان کشور نفت خیز یاد می‌شود در حالی که نسبت به منابع و نعمات کشاورزی، معدنی، دریایی و ... کم توجه و بدون برنامه هستیم. طبق انجام بررسی‌های گسترده در کشاورزی، متوجه وجود سالیانه ۷/۶ میلیون تن ضایعات کشاورزی شدیم که البته این آمار از مراجع رسمی به دست آمده است و به اعتقاد

داریم به ایران دارای رتبه ۵-۶ جهان از نظر ارائه مقالات با موضوع فناوری نانو می‌باشد. این در حالی است که پیاده‌سازی و مراحل اجرایی نانو در کشور کمتر صورت می‌گیرد. به اعتقاد من اساس مشکل ما به دلیل عدم ارتباط میان که الزاماً باید به مباحث علمی و تخصصی اتکا کند از سوی دیگر صنعت نیز به کسب سود و تجارت متمرکز است لذا همدیگر را قبول ندارند و هر کدام در چهارچوب خاص خود به فعالیت ادامه می‌دهند. در صورتی که با همفکری و همکاری صنعت و دانشگاه، پروژه‌ها بهتر و کامل‌تر اجرا خواهند شد.

در حال حاضر به دلیل همین عدم پذیرش صنعت و دانشگاه، در بحث تجاری‌سازی فناوری نانو با مشکلاتی مواجه هستیم. شرکت نافذ ۳ سال پیش با هدف ارائه محصولات مبتنی بر فناوری نانو وارد عرصه شد. در ابتدا تصمیم گرفتیم به امور بازرگانی و واردات محصولات نانو بپردازیم و بنیة مالی شرکت را تقویت کنیم سپس در کنار آن، به شناسایی تکنولوژی‌های خاص بپردازیم و وارد حوزه تولید شویم.

یکی از مشکلات مادر بحث تکنولوژی‌های نوین، وجود ریسک و بالتبع عدم تمایل سرمایه‌گذار به سرمایه‌گذاری است. تمام تجارت‌های موجود در دنیا دارای ضرایب متفاوتی از ریسک هستند و براساس نوع تجارت، میزان ریسک متفاوت خواهد بود اما در زمینه تکنولوژی‌های نوین این ریسک صد درصد می‌باشد به عبارت دیگر در

علوم پزشکی تهران شدیم. همچنین به نگارش نرم افزار MIS برای دانشگاه مالک اشتر و جشنواره خوارزمی پرداختیم که برای من تجربه بسیار ارزشمند و ارزنده‌ای محسوب می‌شود. متأسفانه زمانی که این نرم‌افزار وارد مراحل اجرایی شده، در سیستم پر از چالش اداری گرفتار شد و به همین دلیل کار تقریباً متوقف ماند.

همسرم در زمینه نانو پزشکی فعال است و به همین دلیل مجلات و نشریات تخصصی نانو تکنولوژی را به منزل می‌آورد. از همین طریق با مبحث نانو آشنا شدم و به مدت ۳ سال به مطالعه وسیع و گسترده در زمینه نانو پرداختیم. سپس شرکت نانو فناوری ذرات (نافذ) را راه‌اندازی کردیم. البته هدف از تشکیل این شرکت دستیابی به منابع مالی جهت رسیدن به هدف بزرگ بود. به دلیل آشنایی با مقوله تجارت در بازار ایران به خوبی می‌دانستم که ورود محصولات جدید و بازاریابی آن‌ها بسیار دشوار است لذا در ابتدای ورود به عرصه فناوری نانو تصمیم گرفتم به تحقیق و مطالعه بپردازم. همان‌طور که می‌دانید بر اساس سند راهبردی نانو، ایران تا سال ۲۰۱۵ باید یک درصد از بازار جهانی نانو را به خود اختصاص دهد و دستیابی به این جایگاه منجر به ایجاد حدود ۳۰ میلیارد دلار درآمد برای کشور خواهد شد. البته در کشور ادعای صنعتی شدن وجد دارد اما واقعیت این است که صنعت ما بیشتر بر پایه مونتاژ استوار است تا تولید و ساخت. زیرا تمام مراحل تولید کالاها و محصولات در ایران انجام نمی‌شود. به همین دلیل ورود فناوری نانو در این فضا دشوار به نظر می‌رسد. البته در زمینه انجام مطالعات و ارائه مقالات در زمینه فناوری نانو جایگاه بسیار خوبی در دنیا

سوابق تحصیلاتی و شغلی خود را بیان نموده و به چگونگی راه‌اندازی شرکت نانو فناوری ذرات اشاره کنید.

خداوند نعمت ۴۱ سال زندگی را به من بخشیده است. تاکنون از زندگی خود لذت برده‌ام و البته مشکلات بسیاری نیز پشت سر گذاشته‌ام. مدرک کارشناسی خود را در رشته ریاضی از دانشگاه آزاد اسلامی دریافت کرده‌ام و پیش از ورود به دانشگاه حدود ۵ سال به عنوان دبیر آموزش و پرورش به تدریس ریاضی می‌پرداختم. در سن ۱۶ سالگی ازدواج کردم و در سن ۱۷ سالگی مادر شدم. به دلیل این که می‌خواستم روزهای زندگی‌ام محدود به خانه داری و تربیت فرزندان نشود؛ وارد دانشگاه شدم. زمانی که به تدریس ریاضی می‌پرداختم به‌عنوان "دبیر پژوهنده کشور در زمینه تدریس و آموزش ریاضیات دبیرستان" برگزیده شدم زیرا شیوه تدریس من در ریاضی متفاوت با سایر دبیران ریاضی بود و همیشه سعی می‌کردم خلاقیت را در آموزش به کاربرم. به این ترتیب کلاس ریاضی از حالت خشک و رسمی خارج شد و دانش‌آموزان درک عمیقی از مسائل و مفاهیم ریاضی به دست می‌آوردند.

پس از تدریس، تصمیم گرفتم با سیستم‌های کامپیوتری آشنا شوم و با کمک کامپیوتر بتوانم مفاهیم ریاضی را از حالت غیر انتزاعی به حالت انتزاعی و قابل فهم برای دانش‌آموزان تبدیل نمایم. از همان ابتدا، حضور در فضاهای محدود و ساعات معین کاری برایم چندان قابل تحمل نبود لذا از مقوله آموزش فاصله گرفتم و وارد شرکت همسرم که در زمینه انفورماتیک فعال بود؛ شدم و ۵ سال به عنوان برنامه‌نویس به فعالیت پرداختم. در این شرکت موفق به نگارش نخستین نرم‌افزار آموزشی الکترونیک در ایران برای دانشگاه

من رقم واقعی به مراتب بیشتری می باشد و حدود ۵۰ درصد از میوه های ما به صورت ضایعات دور انداخته می شوند در حالی که سایر کشورها از جمله ترکیه، ضایعات کشاورزی خود را تحت کنترل قرار داده اند و به روی خشکبار و صادرات میوه حرکات بسیار موفق و قابل توجهی انجام دادند تا از میزان ضایعات میوهها کاسته شود. متأسفانه در ایران چنین برنامه هایی انجام نمی شود و حتی در زمینه بسته بندی محصولات صادراتی کشاورزی نیز با مشکل مواجه هستیم.

توانستیم در تکنولوژی نانو به محصولی برسیم که میزان نگهداری میوهها را افزایش می دهد و ۲۸ مرداد سال ۱۳۸۸ توانستیم نخستین کارتن های نانویی را در کشور تولید کنیم، مهر ماه نمونه ها را به موسسه تحقیقات جهاد کشاورزی ارائه دادیم و پس از انجام ۸۰ نوع تست مختلف، مورد تأیید قرار گرفت. این کارتن ها قادر به حفظ طراوت و شادابی گوچه فرنگی به مدت ۴۰ روز هستند. موسسه تحقیقات جهاد کشاورزی اعلام همکاری نموده تا این بسته بندی های جدید در اسرع وقت در اختیار کشاورزان، باغداران و صادرکنندگان میوه قرار گیرد. این محصول در صنایع کارتن سازی و هم چنین به صورت کیسه های کوچک به کار خواهد رفت. تصور می کنم تولید کیسه های کوچک بسته بندی تا ۴ ماه آینده وارد بازار شوند. البته در حال حاضر می توانیم طبق سفارش تولید کنیم اما در عین حال علاقه مندیم که آن را به صورت یک مجموعه تجاری در آوریم. در صورت علاقه و تمایل سرمایه گذاران و همچنین حمایت واقعی دولت، در مدت زمان کوتاهی به موفقیت های بسیاری دست خواهیم یافت.

در ابتدای راه اندازی شرکت با قوانین و مقررات اداری مانند مالیات و ... آشنایی داشتید؟ در این زمینه با چه مشکلاتی مواجه شدید؟

پیش از راه اندازی شرکت به مدت ۵ سال سابقه فعالیت در یک شرکت دیگر را نیز داشتم و مسائل بیمه، دارایی و ... را به خوبی می شناختم. از نظر ساختار درونی شرکت در سال اول با مشکلاتی مواجه شدیم اما هر کدام را پشت سر گذاشتیم و در حال حاضر مانند اعضای یک خانواده به فعالیت ادامه می دهیم. به لحاظ دارایی و بیمه مشکلاتی داشته و داریم. در ۶ ماه نخست راه اندازی شرکت، به استخدام نیرو نپرداختیم و به دلیل نوع فعالیت باید با مشاورین مجرب و طبعاً با دستمزدهای بالا استفاده می کردیم که به دلیل کمبود منابع مالی به صورت سعاتی از همکاری مشاوران استفاده می کردیم در همین زمان مأمور بیمه به شرکت ما مراجعه کرد و تصور کرد مشاور جزو پرسنل شرکت می باشد و ما نام وی را در فهرست بیمه شوندهگان شرکت به اداره بیمه معرفی نکرده ایم لذا جریمه شدیم و توضیحات ما ترمی نداشت. یکی از تعهداتی که در زمینه کار با خود گذاشته ام این است که حق و حقوق پرسنل شرکت را در موعد مقرر بپردازم و به هیچ عنوان حق آنها تضییع نشود. همچنین صداقت را سرلوحه امور خود قرار

دهم و از یاد نبرم. پرسنل تازه وارد پس از یک ماه که از نظر کاری و اخلاقی مورد تأیید قرار گرفتند؛ بیمه می شوند و تاکنون حق بیمه ها را ابتدای هر ماه پرداخت کرده ایم.

مشکلات مالی شدیدی را پشت سر گذاشته ایم و اداره دارایی به دفعات مشکلاتی را از این نظر برای ما ایجاد می کند. به اعتقاد من باید در زمینه دریافت مالیات از شرکت های تازه تأسیس تجدیدنظر صورت گیرد زیرا این قبیل شرکت ها، در ابتدای امر منابع مالی چندانی در اختیار ندارند که بخش قابل توجهی از آن را هم به مالیات اختصاص دهند!

آیا تاکنون حجم انبوه مشکلات و دشواری های کار، موجب خسته و دلسردی شما شده است؟ در این صورت با چه انگیزه و هدفی ادامه می دهید؟

هیچ زمانی پشیمان نشده ام، زیرا اعتقاد دارم روزی که تصمیم خود را برای راه اندازی شرکت گرفتم، باید بر تصمیم خود استوار و راسخ باقی بمانم و اگر قرار باشد در مقابل مشکلات و مصائب دلسرد شوم؛ هرگز موفق نخواهم بود و به هدف خود نخواهم رسید. البته گاهی با نقاط کور و لاینحل روبرو شده ام و تصور کرده ام دیگر هیچ راهی وجود ندارد و کاملاً در بن بست قرار گرفته ام. وقتی انسان اراده می کند کاری را انجام دهد جز دستیابی به هدف و خلدون چیزی را نمی بیند و اطمینان دارد با کمک خداوند به هدف خواهد رسید به همین دلیل هیچ گاه پشیمان و دلسرد نمی شوم. شاید این سماجت و پیگیری به دلیل اطمینان و ایمان شما نسبت به دستیابی به هدفتان است... بله، دقیقاً این گونه است. پیش از تأسیس نانو فناوری ذرات، ۳ سال به انجام مطالعات و تحقیقات گسترده پرداختم و با افراد موفق بسیاری صحبت کردم، وجه اشتراک تمام زنان و مردان موفق این بود که به کار خود اعتقاد و اطمینان کامل دارند و بر اساس این اعتقاد مشکلات را پشت سر می گذارند و هیچ گاه بروز مشکلات و وقفه در کار، موجب دلسردی و نا ایمی آنان نشده است.

تاکنون در روند فعالیت های اقتصادی با مشکلاتی برخورد کرده اید که به دلیل جنسیت شما به وجود آمده باشد و این که اگر مرد بودید به آسانی حل می شد و یا اصلاً ایجاد نمی شد؟

بله، صد در صد محدودیت ها و مشکلاتی برای زنان کارآفرین وجود دارد. زمانی که به عنوان یک زن فعالیت صنعتی و اقتصادی انجام می دهید با محدودیت های اجتماعی و ارتباطاتی بیشتری مواجه می شوید که در مورد مردان کارآفرین چنین مشکلاتی وجود ندارد. یکی از دوستان معتقد بود برخی از مردان حتی تمایل ندارند زنان از نظر قد از آنان بلند تر باشند چه برسد به این که دارای جایگاه ویژه و مهم در صنعت و اقتصاد کشور شوند! متأسفانه فضای کار در کشور به نحوی است که امکان مانور کمتری برای زنان وجود دارد.

من تمام این تبعیض های جنسیتی را در ذهن خود پاک کرده ام، زمانی که در جلسات اداری حاضر می شوم؛ ذهنیت افراد حاضر در این زمینه برایم مهم نیست، بلکه بر روی مباحث عنوان شده جلسه متمرکز می شوم. وجود تبعیض جنسیتی را به طور صد درصد پذیرفته ام و هر میزان عنوان شود که میان فعالیت های زنان و مردان کارآفرین تساوای وجود دارد، این ادعا را قبول ندارم. شاید اگر به عنوان یک مدیر عامل این شرکت بودم در حال حاضر شرکت به مراتب توسعه یافته تر و بزرگتر از ابعاد امروز بود. چشمان خود را به روی مشکلات بسته ام زیرا احساس می کنم نباید به نکات منفی فکر کنم، البته در مقاطعی از کار متوجه وجود بن بست شده ام و احساس خأ کرده ام اما در این شرایط نیز خداوند را سیاستگذار بوده ام و با همین توکل و نشاط، صبحی دیگر را آغاز کرده ام.

به اعتقاد شما تا چه میزان بستر تربیت و پرورش کارآفرینان در جامعه مهیا است و در این میان رشد و بالندگی زنان کارآفرین چه جایگاهی دارد؟

به نظر من مهمترین مشکل جامعه ما، فقدان یک سیستم منسجم و یکپارچه است که این امر کارآفرین را هم در بر می گیرد. کارآفرین در بدو امر با انواع و اقسام مشکلات و مسائلی همچون بیمه، مالیات، قانون کار و ... مواجه می شود؛ این در حالی است که سازمان ها و نهادهای دولتی، حمایت از کارآفرینان را مرتب اعلام می کنند در صورتی که اکثر اوقات این حمایت شعاری بیش نیست! انواع همش های با گردهمایی ها با موضوع "کارآفرین" با صرف هزینه های گزاف برگزار می شود اما به نتیجه خاصی منجر نمی شود.

وام و تسهیلات بانکی نیز آنقدر در چرخه بروکراسی های اداری قرار می گیرد که اگر کارآفرین به امید دریافت وام بماند، کاری از پیش نخواهد برد؛ به اعتقاد من حمایت واقعی از کارآفرینی به این معناست که با اتخاذ تمهیدات و سیاست هایی کمک شود تا آن مجموعه به دلیل مواجهه با مشکلات متلاشی نشود و از بین نرود.

تمام کارآفرینان کشور دردهای مشترک دارند و در شرایطی که سیستم اقتصادی ما، ناسامانی شدیدی را تجربه می کند ضروری است که بازسازی و اصلاح واقعی و زیربنایی انجام شود. به دلیل فقدان سیستم منسجم در کشور تصمیم گرفتم یک سیستم متمرکز و اصولی را در شرکت نانو فناوری ذرات پیاده نمایم و بر اساس آن به مشتریان خدمات ارائه دهیم و مباحث و وجدانی اخلاقی را کاملاً رعایت نمایم. در صورتی که هر شرکتی این تفکر را اجرایی نماید دیگر به انتظار وقوع معجزه جهت بهبود اوضاع اقتصادی و فضای کسب و کار نخواهیم ماند. به طور کلی کارآفرینان کشور با مشکلات زیادی مواجه هستند و زمانی که وارد میدان تولید و ارائه خدمات می شوند، نمی دانند از کدام نقطه باید کار را شروع نمایند و در چه جهتی حرکت کنند. به دلیل فقدان حمایت های کافی و همه جانبه دولتی نیز سرخورده می شوند

و به شکست می رسند. دیدگاه شما در مورد تشکل ها و NGO های کارآفرینی در کشور چیست و فکر می کنید تا چه میزان مشکلات کارآفرینان را مرتفع می کنند؟

تشکل ها به اندازه ای با محدودیت مواجه هستند که نمی توانند مشکل خاصی را رفع نمایند. در جلسات نیز بیشتر در دل ها بدون ارائه راهکار و راه حل منطقی، گفته و شنیده می شود. به نظر من بهتر است انجمن زنان کارآفرین را حداقل به صورت شبکه ای در روستاها گسترش دهیم زیرا در روستاها زنان کارآفرینی بسیاری وجود دارند که حداقل نیاز آنها، توجه و تشویق است تا به ادامه فعالیت دلگرم شوند.

برخی از کارآفرینان، حمایت و دلگرمی خانواده را یکی از مهمترین مشوق های خود در دستیابی به موفقیت می دانند. خانواده شما در زمینه کارآفرینی تا چه میزان حامی و مشوق شما بودند؟

فکر می کنم خداوند در وجود من توانایی و استقامتی قرار داده تا شرایط دشوار و مشکلات متعدد را تحمل کنم. البته در این مسیر همفکری و همدلی همسر من نیز راه گشا بود.

امیدوارم مردان به این نگرش دست یابند که زنان حق فعالیت و حضور در عرصه های مختلف اقتصادی، صنعتی، اجتماعی و ... را دارند و اجازه این امر را به عنوان لطف در حق آنان ندانند. متأسفانه اکثر مردان تصور می کنند به زنان لطف می کنند که اجازه کار و فعالیت به آنان می دهند! به خاطر دارم زمانی که از مشکلات و مسائل موجود خسته شده بودم، فرزندم به من گفت "همیشه کارگردانان، نقش های اصلی و مهم فیلم را به بازیگران توانمند و متبحر می دهند پس خداوند نیز مشکلات و مسائل دشوار را به بهترین و مقاوم ترین انسان ها می دهد." در صورتی که تصور می کنید کارهایتان بسیار دشوار و سخت است اطمینان داشته باشید که توان مقابله با آن مشکلات را دارید زیرا خداوند صبر و استقامت تحمل آن مشکلات را در وجود شما قرار داده است.

چشم انداز شرکت نانو فناوری ذرات رسیدن به چه جایگاهی است؟

چشم انداز این شرکت، توسعه و گسترش تجاری سازی محصولات نانو می باشد. نانو فناوری ذرات تصمیم دارد به عنوان یک مشاور عملکرد مطلوبی داشته باشد و هم از لحاظ تجاری سازی به موفقیت های بیشتری دست یابد. امیوارم تا سال ۲۰۱۵، حدود ۴۰-۳۰ درصد بازار محصولات نانو در ایران را به خود اختصاص دهیم.

مطلب پایانی؟

از خداوند سیاستگذارم، اطمینان دارم که خداوند برای تمام بندگان خود مسیری را در زندگی ترسیم کرده است و نکته مهم قرار گرفتن انسان در این مسیر می باشد. همیشه از خداوند درخواست کرده ام که پیش از عطا کردن نعمات خود به من ظرفیت بهره مندی از آن نعمت ها را ببخشد.